IX. évfolyam, 6. szám

1953 február 5.

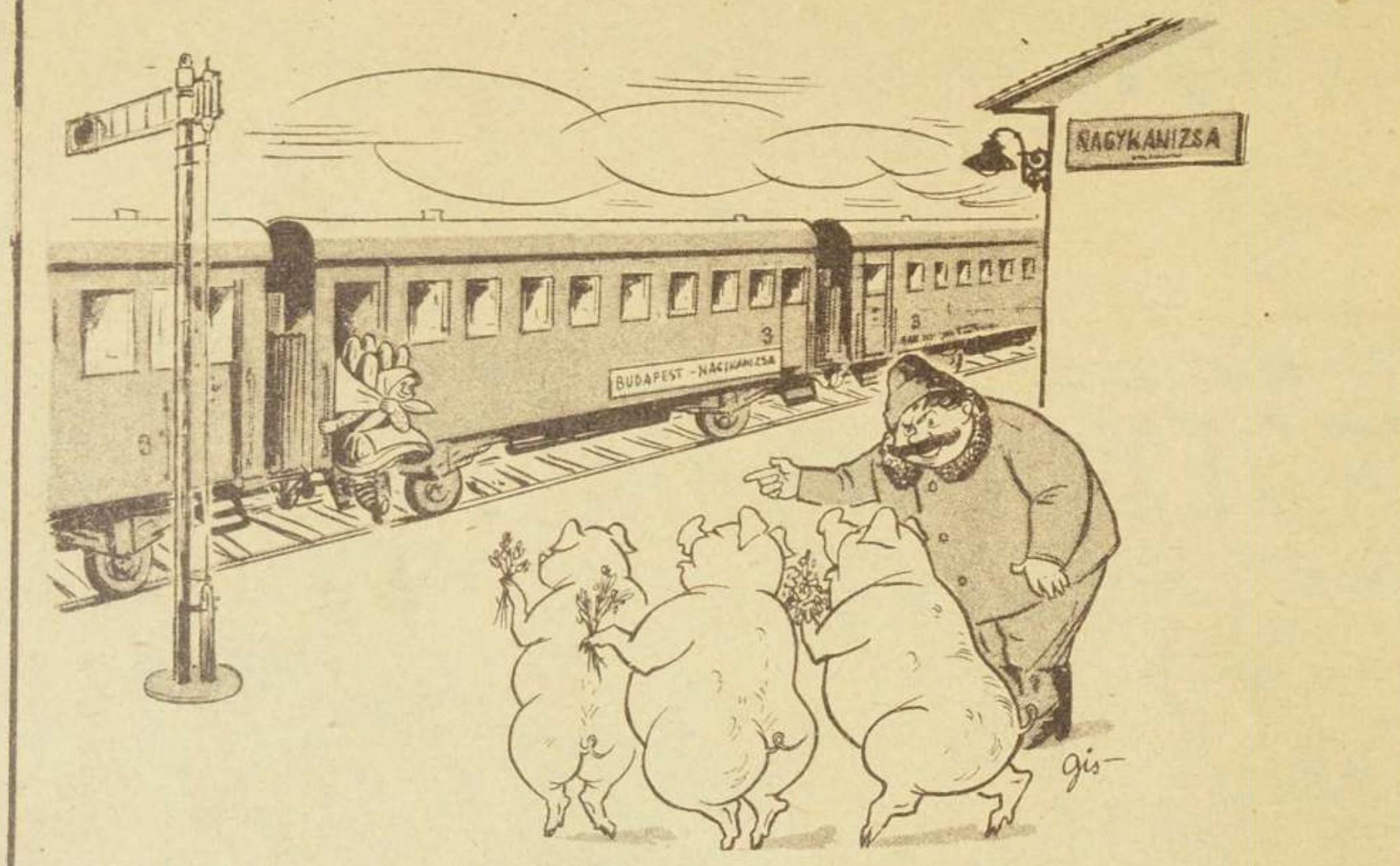
Ludas Matyi

Eisenhower: Magának van igaza! Ott csak párszázezer emberről van szó, de itt sokszázmillió dollárról . . .

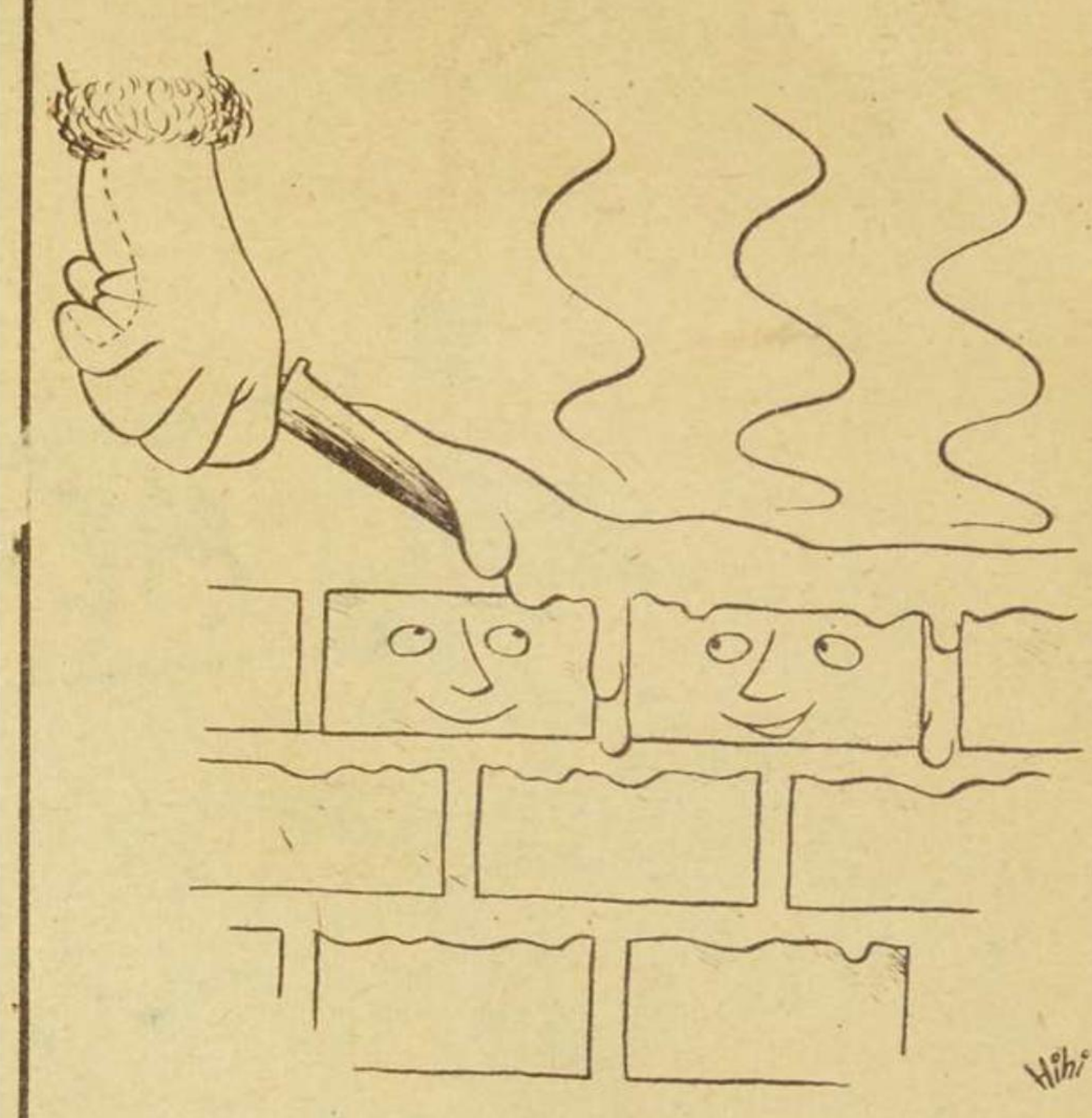
70 fillér

Disznóságok a kenyér körül

— No, Röfik, köszöntsétek az anyjukot, mert ő hozza a finom pesti kenyeret, amit a moslékolokba aprítok...

TÉLI ÉPÍTKEZÉSNÉL

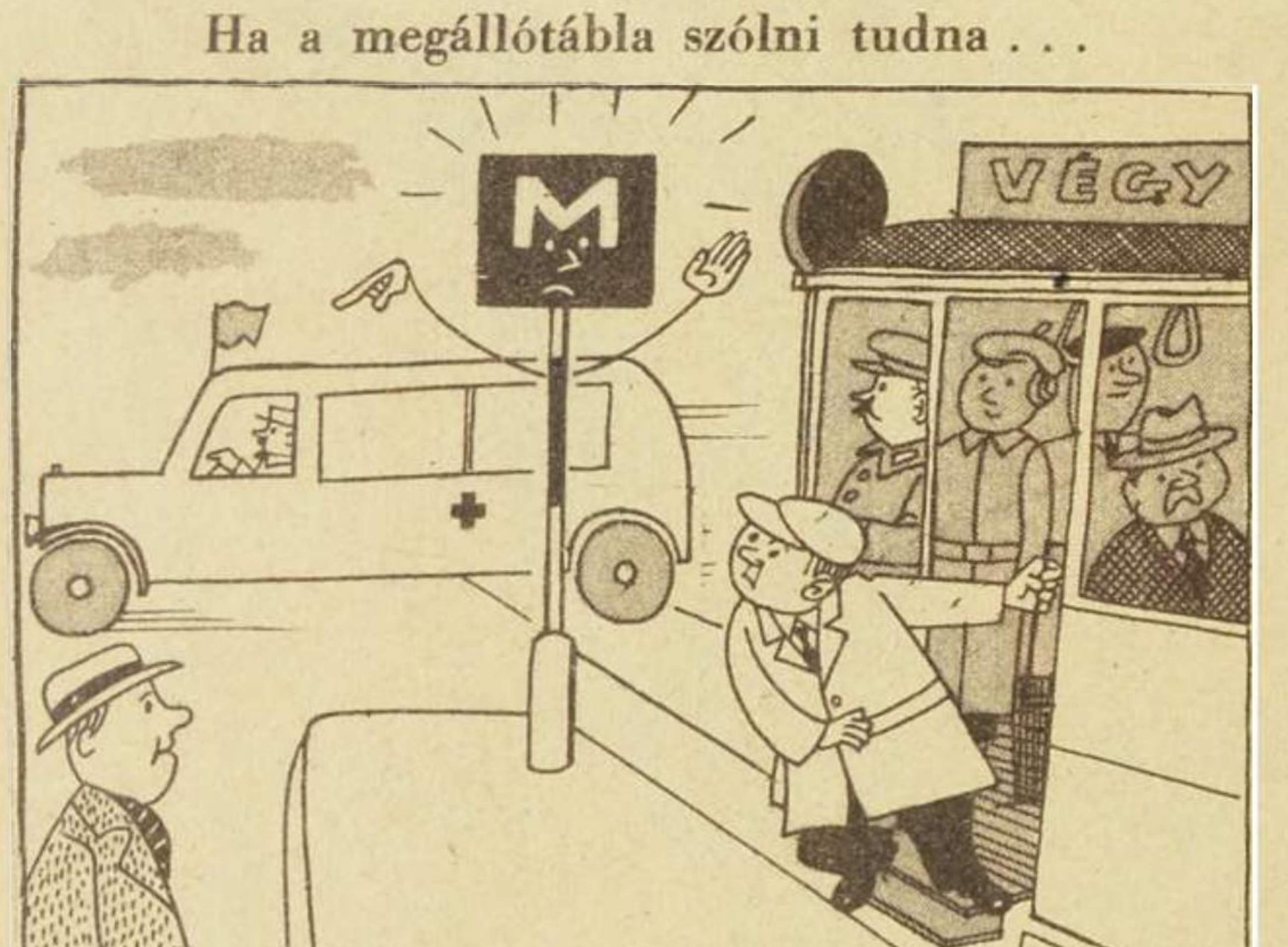
— Mit szól szomszéd, milyen finom ez a meleg maltertakaró?

Papírtakarékosság a Népbüffében

(Kecskeméti történet)

Vevő: Kérek nyolc zsemlét!
Elárusító: Tessék kérem! Négy forintot tetszik fizetni!
Vevő: Kedves elvtárs, lenne szíves egy kis csomagolópapirt adni, hiszen így nem tudom elvinni a zsemléket.
Elárusító: Sajnálom kérem, nekünk szigorú utasitásunk van arra, hogy a papirral takarékoskodjunk. Hogy képzeli elvtársam, hogy én a zsemléket becsomagoljam, amikor papirtakarékossági versenyben is vagyok?! Merényletet követnek el népgazdaságunk ellen, hiszen a zsemle nincs is felsorolva azok között a cikkek között, amelyek csomagolásra kötelezettek vagyunk. Csomagolnunk kell a felvágottféléket, sajtot...
Vevő: Jó, hogy eszembe juttatta! Kérek tíz deka sajtot!
Elárusító: Tessék kérem! Már mérem is! Tíz deka sajt!
Vevő: De elvtársam, a mérleg világosan mutatja, hogy csak nyolc deka!
Elárusító (előránt egy ív csomagolópapirt, belecsapja a sajtot és a mérlegre dobja): Ön azt meri állitani, hogy nyolc deka? Nézzen a mérlegre! Ez a sajt több mint tíz deka!
Vevő: Na de kérem, én így megkárosodom csaknem egy forinttal!
Elárusító: Ez már mégis csak sok! Még magának áll feljebb!? Most legalább becsomagolhatja a zsemléket!

Ha a megállótábla szólni tudna . . .

— Hé, jóember, ne lépjen le a villamosról, mielőtt megáll, különben azzal az autóval folytatja tovább az útját...

Maradi János közbeszól

— Mit csináltok?
— Tanulmányozzuk az új mezőgazdasági módszereket.
— Ugyan, minek az! Hát nem jó az nekünk, amit a nagyapánk csinált?
— Nem hát! Mert a nagyapád azt csinálta, hogy bagóért járt napszámba a kulákhoz...

GERGELY SÁNDOR: Dal a munkakönyvről

A szoba kicsi. Két íróasztal áll benne. Előttük egy-egy elvtársnő dolgozik. A kis szobában írógép is van. Azon is egy elvtársnő dolgozik. Én vagyok a kis helyiségben a negyedik. Én vagyok a *Fél*...

A Hármak ellenem vannak és én... zavarban vagyok. Ők azt hiszik: azért vagyok zavarban, mert rajtacsiptek valamin, magyarán: hogy megakadályoztak kártevő működésemben... Én meg azért voltam zavarban s ezt a három elvtársnő mindmáig nem tudja... mert egyre arra biztatgattam magamat: ne, ne káromkodj...

Ötvenhét éves vagyok és legalább negyvenöt esztendeje, hogy szerte e honban, ha az elemi és középiskolában, a sorozáskor és — még Horthyék idején — osztályellenes izgatásaim és egyéb ügyeim miatt, ha a rendőrségen, vagy a törvényszéken kihallgattak és megkérdeztek... vagy ha külföldön: közép- és nyugateurópai utazásaim idején... vagy az emigrációban a Szovjetunióban: Moszkvában és Leningrádon, Szibériában és Közép-Ázsiában — az útlevélirodákban, a szállodákban, a szak- vagy pártszervezeteknél, ha megkérdezték, hol születtem, megmondtam: *Sopronkeresztúrott!* Ezzel a dolog mindig el is volt intézve. Csak egyszer, Moszkva kievi-kerületi rendőri nyilvántartó osztályának írnoka, egy öreg bácsi nézett rám szemrehányóan:

— Galambocskám — mondta és most is magam előtt látom mélykék, bánatos szemét. — Nem elég neked ennek a so... sopron... ennek a falunak a fele?... Sopron nem elég?

De mivel makacsul ragaszkodtam a Sopronkeresztúrhoz, az öreg nagy fohászkodásokkal végigírta a néki kimondhatatlan idegennevű helység minden betűjét.

Most, itt, a budapesti második kerületi tanács harmadik emeletének egyik kicsi szobájában, ahol okiratot állítanak ki számomra, azt mondják: nem igaz, én nem *Sopronkeresztúrott,* hanem *Németkeresztúrott* születtem... És diadalmasan meglobogtatják saját, 1921-ben kiállított születési anyakönyvi kivonatom eredeti példányát.

— De elvtársnő — tiltakozom. — A falut csak a múlt században nevezték Németkeresztúrnak. Körülbelől ötven éve Sopronkeresztúrra változtatták a nevét. Hivatalosan.

— Maga 1896-ban született — oktatnak ki. — Akkor a falut Németkeresztúrnak hívták. Azóta beolvadt Sopronkeresztúrba, mint például Hidegkút Pestbe, tehát...

— Nem olvadt bele — próbálom megrendíteni biztonságérzésüket. — Az akkori belügyi kormányzat *változtatta* meg a falu nevét. Nézze csak a születési bizonyítványon: a kiállítás helyén is az áll: kelt *Sopronkeresztúrott. A körbélyegzőn* is ez az elnevezés van...

— Nem érdekes — dönti el a vitát rövid tanácskozás után a három elvtársnő.

És beírják az okmányba: Németkeresztúrott születtem...

Most már elveszett ember vagyok. Érzem: teljesen megbízhatatlan félnek tartanak... És amikor megkérdezik, milyen az iskolai képzettségem, de a bizonyítvány nincs a kezemben, az egyik elvtársnő halkan, mindenttudóan, azt mondja:

— Úgy?!...

Valamikor vidéki vándorszinházaink drámai színészei ajkán mindig megcsodáltam ezt az „úgy"-ot, amelyhez méla bólintás, gúnyos mosoly és sátáni kacaj kíséretében ez a mondat járt: „ismerlek szép maszk"... Néha a hatás kedvéért úgy is mondták, hogy: ismerlek szép maksz...

Az elvtársnők nem akarták ezeket a szavakat a fejemhez vágni... Csak végigmértek és egyikük hidegen megkérdezte:

— És miért nincs meg az igazolása? Az érettségi bizonyítványa?

— Mert érettségim óta résztvettem az első világháborúban, emigrációba szorultam, a második világháború egy részét evakuációban, Közép-Ázsiában töltöttem, tehát nem tudom, hová lett.

— Akkor beírjuk, hogy hat elemit végzett! — döntött rövid megbeszélés után a háromtagú törvényszék.

— De ez hamis... de ez nem igaz... — dadogok.

— Kérem — szól rám az egyik elvtársnő. — Mi bemondásra nem adhatunk...

Végem van. Most azt kérdezik, mi a foglalkozásom.

— Író — mondom halkan, elhalóan.

— Tudja igazolni?

— Huszonhat könyvem jelent meg magyarul — kezdem. — Játszották a színdarabomat...

— Van írása arról, hogy valahol, valakinél valakiknél, mint író, alkalmazásban volt? — kérdezik.

— Nem. Szabad író voltam. Nem alkalmazott. De...

Ünnepi ruhában voltam. Nem a Hivatal tiszteletére öltöztem sötétbe, hanem aznap délután a nagy román forradalmár, Balcescu halálának százéves évfordulójára rendezett ünnepségre készültem. Reménykedve gomboltam szét télikabátomat, hogy megmutassam a Kossuth-díj koszorú-jelvényét... De az elvtársnők érdektelenül nézték műveletemet... Az Írószövetség tagsági igazolványa se segített. Még az sem, hogy azon nemcsak tagként szerepeltem, hanem az aláírásom is rajta volt, mint... az elnök aláírása. (A tagsági könyv két évvel ezelőtt kelt.)

— De elvtársnők — mondom türelmetlenül. — Maguk hivatali hatalmukkal arra akarnak kényszeríteni, hogy a valóságnak meg nem felelő okirattal éljek...

Rámszólnak. Fölényesen, döntvényszerűen, mint akik meg vannak győződve arról, hogy a *félnek sose lehet igaza.*

— Önnek — mondja az elvtársnő, akihez a másik kettő mindig tanácsért fordult, — önnek tudni kell, hogy mi csak azt fogadjuk el, amit írásban igazolni tud a fél.

— Most aztán kézhez kapok majd egy olyan okiratot, amelyben három valótlanság lesz...

Az egyik elvtársnő elbiggyeszti az ajkát. A második legyint. A harmadiknak a szeme mozdulatlan, már nem is létezem neki...

Történt mindez 1953. január 27-én, a második kerületi tanács épületének harmadik emeletén, a háromszázhuszonhármas szobában, délután félnégy óra körül, abból az alkalomból, hogy — munkakönyvet kértem.

Egy pesti lapszerkesztőség vezetője, ugyanis azt a levelet intézte hozzám, miszerint: „Örömmel értesítlek, hogy felhatalmazásom van téged szerkesztőségünk tagjai közé meghívni..." Az örömöt szóban és írásban viszonoztam, nyugtáztam. A szerkesztőségnek azonban Hivatala is van és ez azt mondta, hogy munkakönyv is szükséges az örömhöz.

Most majd kapok egy okiratot — munkakönyvet — amelyben hamis: a születésem helye, hamis: az iskolai képzettségem adata és végül a harmadik adata azt tanusítja, hogy ötvenhét éves létemre nincs foglalkozásom...

A III. Képzőművészeti Kiállításon

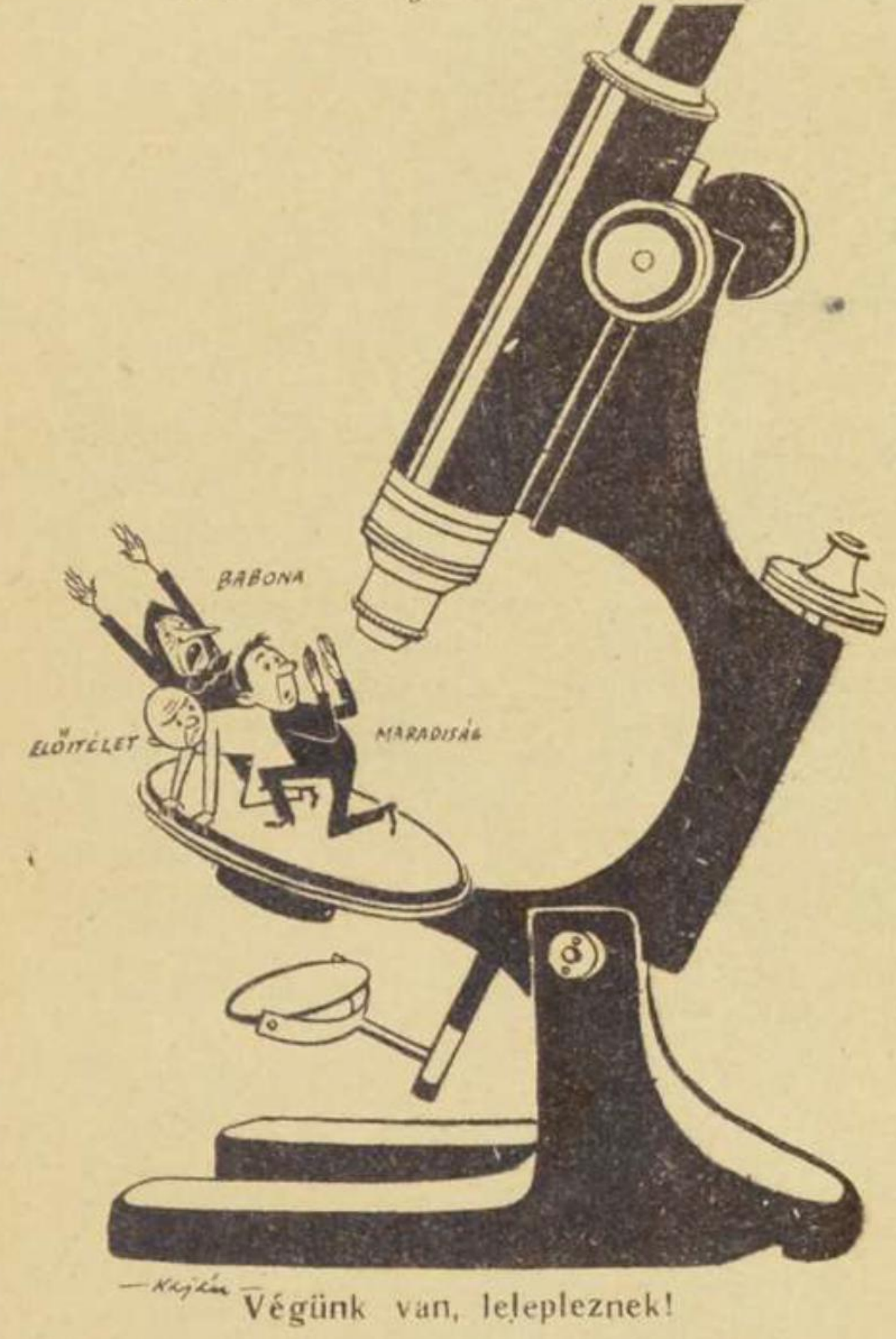
— Micsoda véletlen! Már masodszor találkozunk itt a Műcsarnok lépcsőin ...
— Ez nem véletlen. A kiállítás gyönyörű.

NEWYORKBAN

— Ezt nézd meg Jim! Ez igen!
— Pszt! Itt a rendőr Ne lázíts az amerikai életforma ellen!

Megalakult a Természettudományi Ismeretterjesztő Társaság

— Végünk van, leleplleznek!

FÉNYEK az éjszakában

Ha negyvenegynéhány esztendő világéletnek mondható, akkor én világéletemben csodáltam azokat az ókori tudósokat, akik felsandítva a csillagos égre, a csillagok állásából, úgy köpték a kölönböző megfejtéseket, mint mi manapság a keresztrejtvényből! Bevallom őszintén, én is meg szoktam bámulni a csillagokat, de ezideig még semmi okosat nem tudtam kisandítani belőlük. Ostobát sem, pedig nagyon akartam. A napokban azután leszálltam a lóról és alacsonyabb régiókban kezdtem meg a kisérletezést. Igy jutottam el a Budapest utcáin vibráló különböző neonreklámok megfigyeléséhez. Itt már valamivel több szerencsém volt, mert egyik-másik jelenséget, ha nehezen is, de meg tudtam fejteni, bár előzőleg ezzel e tudománnyal még nem foglalkoztam. Mint kezdő neoncsillagász, az első jelenséget a Baross-tér egyik áruháza felett sikerült felfedeznem: BIZOM....RUHÁZ. Ez neonnyelven van írva, megfejtése pedig a következő: BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ. Ugy-e könnyű? De vannak nehezebbek is. Például egy másik Baross-téri üzlet kirakatában egy üvegrúdon keresztül leadott morzeszerű villámjeleket, mint kezdő neoncsillagász, sajnos, nem tudtam megfejteni. Ellenben a Rákóczi-útra érve, egy újabb neontüneménynek S...DSAG HOTEL — már sikerült megtalálnom a rejtjelét: SZABADSÁG HOTEL. Nem kevébbé lepett meg a következő neontünemény: EDES....OLT. Persze, az édes nem olt semmit,, azón egyszerű oknál fogva, mert nem tűzoltó, hanem, amint később megállapítottam: ÉDESSÉG BOLT. Tovább vizsgálódva, a neonfényes budapesti éjtszakában a lehetetlen szövegek és betűhiányok egész tömegével találkoztam. Szinte csodaszámba megy, ha egy reklámnak szánt felirás minden betűje világos, arról nem is beszélve, hogy a miskolci kocsonya remegését messze túlhaladja. A remegésről a neon állítólag nem tehet. Mert azt mondják: ilyen a természete. De arról már tehet valaki, hogy ezek a lehetetlen, derékbatört szövegek Budapest utcáin villognak. Semmi szükség nincs arra, hogy ilyen rejtjeles fények pislogjanak bele a budapesti éjtszakába

BERNATH EDI.

Doktor Dupont kalandja

1.

Doktor Dupont Páris egyik legkiválóbb orvosa. Javakorabeli férfi doktor Dupont, szép szál ember, de a tartása kissé görnyedt és a haja ősz. Mert doktor Dupont-t annakidején a vichyi kormány titkosrendörsége átadta a náciknak. Doktor Dupont egész rokonságát kivégeztették akkor a nácik, csak doktor Dupont maradt életben.

— Hej, ha én egyszer találkozhatnék a volt vichyi rendőrfőnökkel, azzal a gyilkossal, aki engem a nácik kezére adott — mondja gyakran doktor Dupont.

2.

Doktor Dupont tegnap izgatottan jött haza.

— Megtaláltam! — lihegte.

— Kit? — kérdezte izgatottan a felesége.

— A gyilkost!

— Az arcába vágtál? — kérdezte Madame Dupont gyűlölettel.

— Nem.

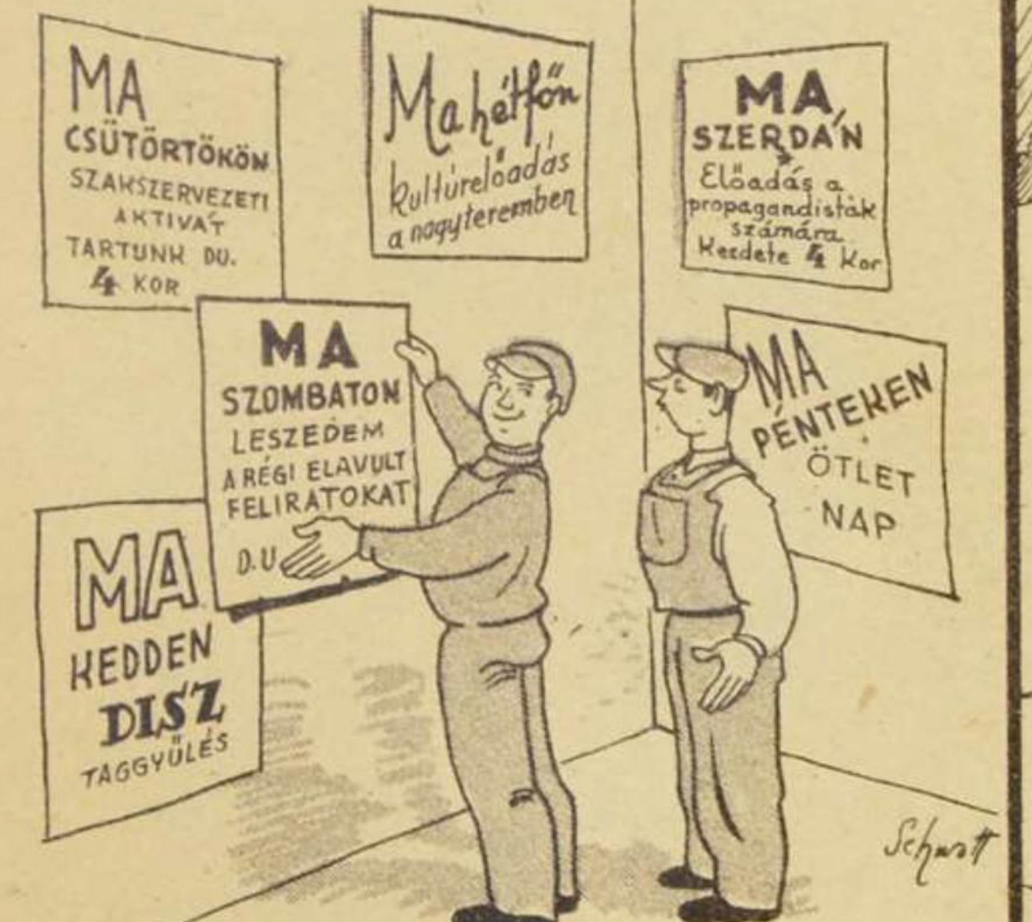
— Igazad volt! Kár vele bepiszkitani a kezedet! Átadtad a rendőrségnek?

— Nem. Referáltam neki a Seine et Oise departement egészségügyi helyzetéről.

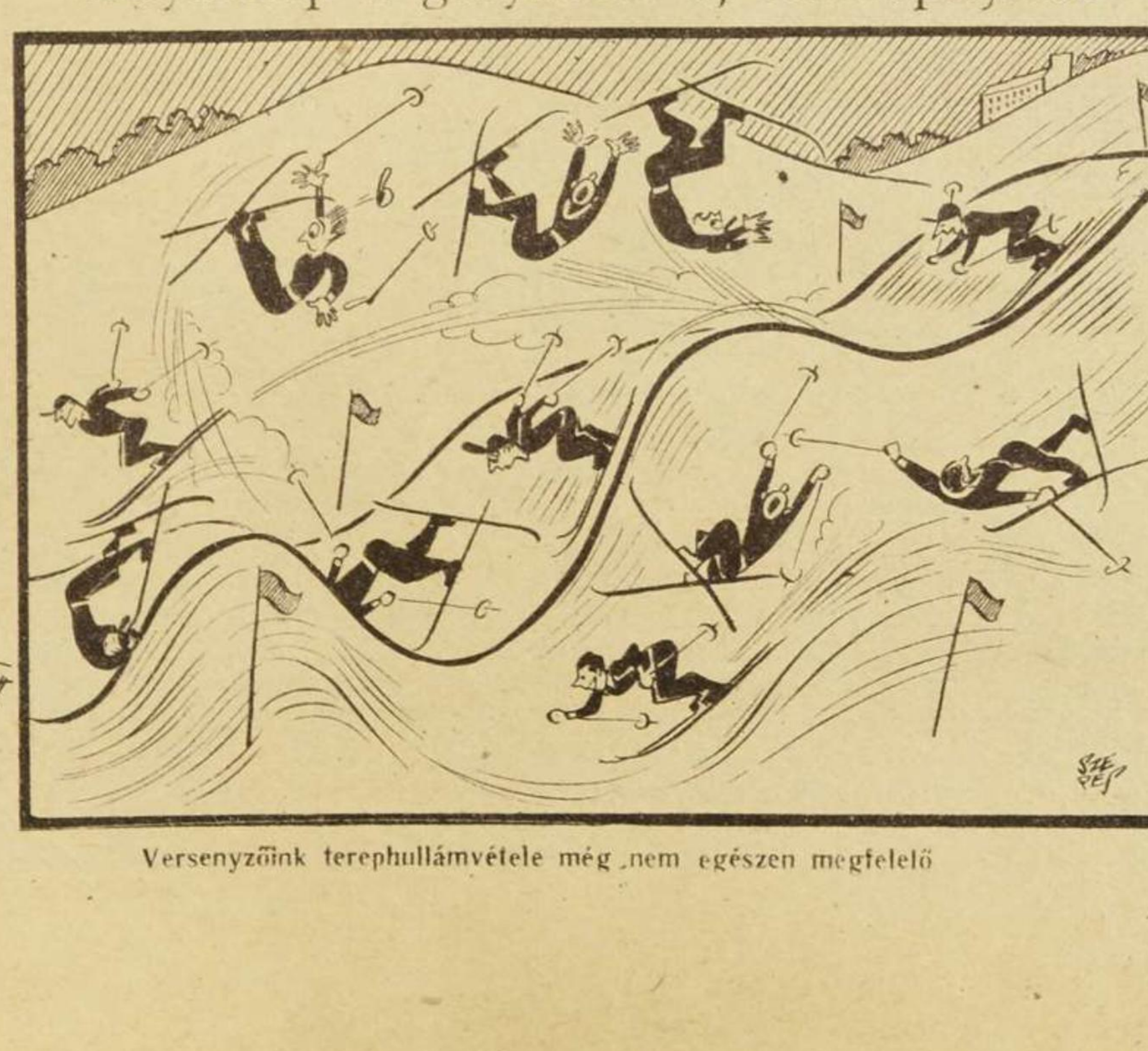
— Megőrültél, Jean?

— Nem őrültem meg, Marie. Referálnom kellett neki a Seine et Oise departement egészségügyi helyzetéről, mert ma ő Franciaország közegészségügyi minisztere...

Éppen ideje lenne!

Helyzetkép a gallyatetői új lesiklópályáról

Versenyzőink terephullámvétele még nem egészen megfelelő

Ez itt mr. Fred Lewis

egy gengszterbanda esze, később hadügyi államtitkárjelölt, az Állami Bábszínház „New York 42. utca" című új szatírájában. (Csak a bábszínházban lesz államtitkárjelölt egy amerikai gengszterből. A valóságban miniszter lesz.)

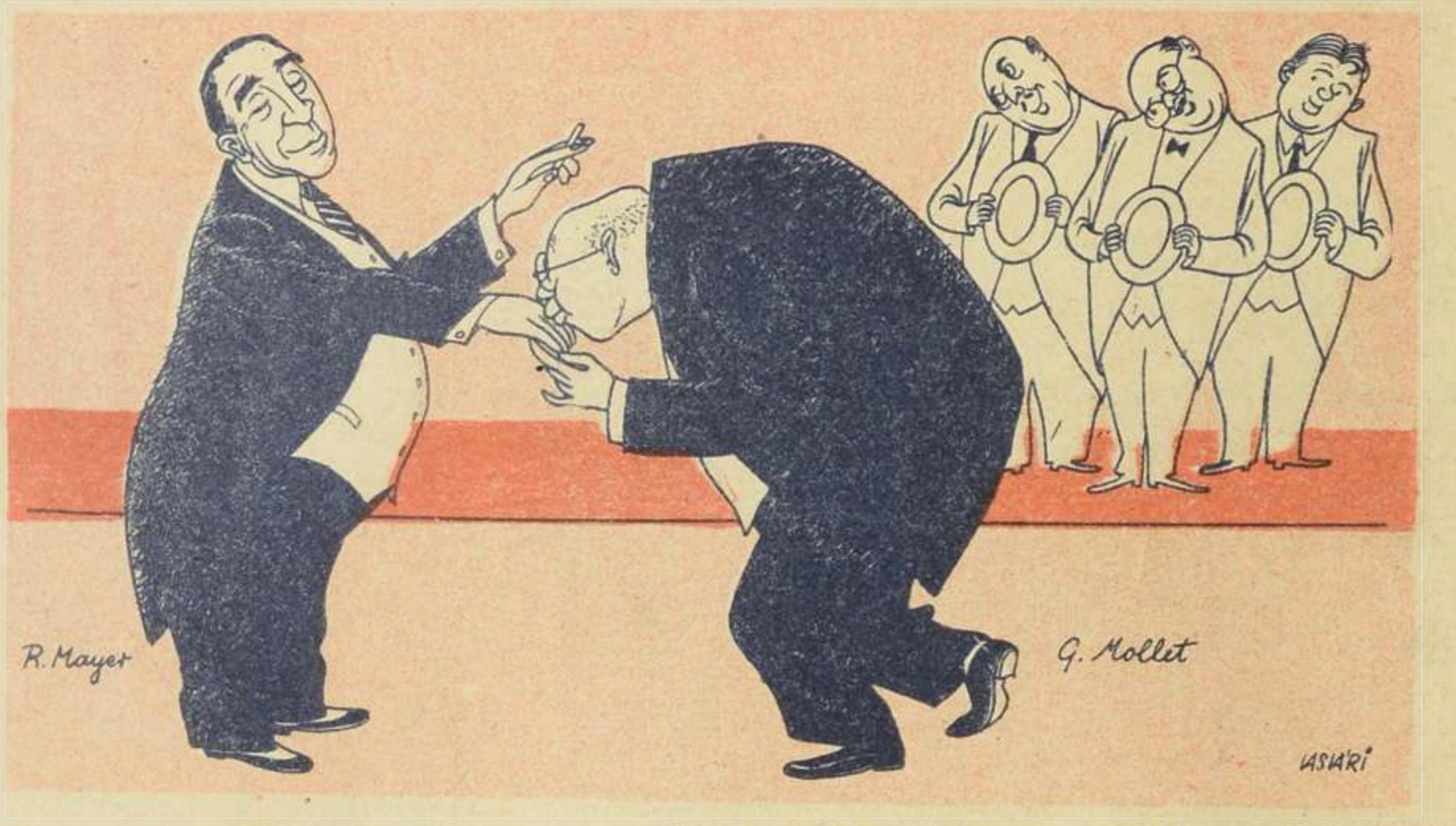
INTERJÚ EGY ANGOL LELKÉSSZEL

(Dr. Snow angol lelkész tervet dolgozott ki az emberiség nagyrészének kipusztítására, mert szerinte csak igy lehet a világ problémáit megoldani.)

— Amint látja, tiszteletben tartom a hagyományokat...

Az alkalmaztatás minősége

A szocdem. küldöttség vezetője: Miniszterelnök úr, hadd legyünk mi szociáldemokraták kormánypártiak!
Mayer: Hogy gondolja?! Nekünk egy erős ellenzékre van szükségünk, amely támogat minket...

A BALTA

Vén huszár tart hazafelé
Törökföldről. Estefelé.
Bekopog egy görbe házba.
Fáradt istenigazába.

Bekopogtat az ablakán
— Szép jóestét öreganyám.
Öreganyám öreganyja,
De a vénség meg se hallja.

Nem hallja, mert nem akarja.
— Rakd le — mondja — a pitvarra.
— Mit rakjak le, kérném szépen.
Inkább ennék szörnyűképpen.

De a fukar úgy tesz, mintha
Két fülére siket volna:
— Jól van, jól van, szép huszárom.
Lepihenhetsz a garádon.

Mérges lett a huszárgyerek:
— Engem le ne fektess öreg,
Inkább teritsd meg az asztalt
Izes szájbeli malaszttal.

Terítésből semmi se lett,
Az öreg csak egyre siket,
Igazában olyan, mintha
Valóságos siket volna.

Látja ám a huszár tisztán,
Ravasz ez a vén boszorkány.
— Ha te így, hát akkor jól van!
Szólt a huszár megfontoltan.

Ha siket vagy, akkoron hát
Magam főzök jó vacsorát.
Megfőzök én egyszeribe,
Nem is kerül az semmibe.

Nem kerül bizony semmibe,
Csak egy baltát szerezz ide,
Baltát, más szóval szekercét,
Meg is rakom a kemencét.

— Mi a csudát! — így a vénség, —
Ilyet se pipáltam én még.
A baltáért nyomban szalad
S úgy nevet, hogy majd megszakad.

Most a huszár dérrel-durral
Egy nagy üstben vizet forral
S be a baltát! Aztán így szól:
— Nem kell ide, csak egy k i s s ó.

Forr a víz és fő a balta,
Huszárgyerek csak kavarta.
S újra szól: — Csöpp k á s a kéne,
Attól gyöngy a leves színe.

— Egy marékkal? — így az asszony.
— Kettővel, hogy ki ne fusson.
Fő a balta vasa fája,
— Még csak egy c s ö p p z s í r t alája.

— Rakd csak öreg, rakd a tüzet
(A boszorkány rég nem süket)
Jó a gyenge balta, főleg
Ha rotyogó zsirban fő meg.

Kész a zupa, szól a huszár,
— Kendnek öreganyám, kijár
Finom balta, énnekem csak
Ez a híg kis kása marad.

Hozzáfognak, nekilátnak.
Ki baltának, ki kásának.
Mérges ám az asszony: — Öcsém,
Ez a balta szörnyen kemény.

Jót nevet a huszár mostan:
— Ha kemény, hát főzze jobban.
Ha megpuhul holnap délre,
Idenézek délebédre.

MADARÁSZ EMIL

Kati megmondta

Kovácsné, a Kati, átkiabált Szabónénak:

— Gyere velem, Bora!

— Hová? — kérdezte óvatosan Bora.

— Megyünk ki a földre dolgozni! Én is beálltam a brigádba! Gyere te is!

— Nem mék!

— Mért?

— Hát csak. Nincs kedvem.

Kati csodálkozva nézett rá. Együtt jártak Borával iskolába, egyszerre mentek férjhez, egyszerre léptek be a csoportba is. Most meg nem jön.

— Majd jönnél te még velem, Bora! Örülnél, ha jöhetnél! De akkor már hiába jönnél!

Bora lebiggyesztette a száját:

— Azt már vélve hiszem.

— No majd meglátod.

De azért nem volt harag közöttük. Másnap megint átszólt Kati, harmadnap is, meg mindennap:

— Gere velem Bora!

De Bora mindig csak azt mondta:

— Nem mék!

— Majd jönnél te még velem! Majd sírsz, mert nem jöhetsz velem!

— No, akkor megeszem én ezt a kerítést!

— Rágós lesz az, Bora!

— Ne félts te engem! Akkor beszélj majd, ha sajnálom, hogy nem mehetek veled.

Így beszélgetett reggelente Kati meg Bora. Közben meg teltek a hónapok, mert az a mesterségük, hogy teljenek. Kivénült az esztendő, de sebaj, új jött a helyébe. Megvolt a csoportban a zárszámadás is.

Tegnap megint beszólt Kati Borához:

— Jössz velem, Bora?

— Hová? — kérdezte óvatosan Bora.

— Megyek be Szegedre varrógépet venni.

— Varrógépet?

— Azt. Meg egy néprádiót. Meg ruhát magamnak. Láttam a multkor egy olyan virágosat, az nagyon jóképű. Jössz?

— Mennék én, a fene egye meg. Ha nekem annyi pénzem volna!

— Jönnél?

— Mennék hát... De mennyire mennék!

Kati a kerítés felé nézett, de nem szólt semmit. Elég bosszúság ennek a szegény Borának, hogy nem jöhet, most még azt a rágós kerítést is egye meg?

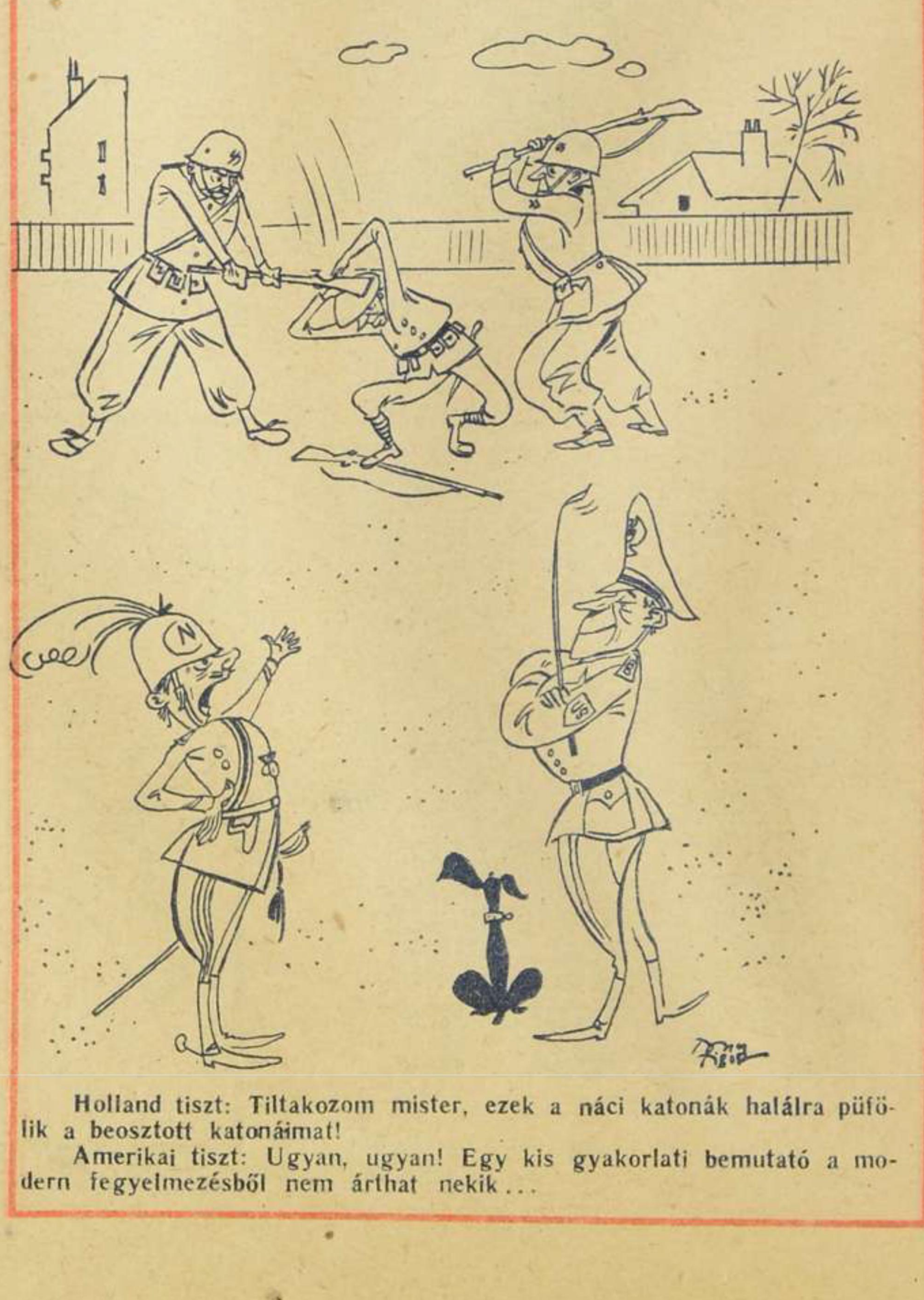
(g. m.)

A PIMASZSÁG TETEJE

Trumann: Tudja mennyire fáj nekem, hogy most már semmit sem tehetek a munkanélküliek érdekében?

HOLLAND PANASZ

Holland tiszt: Tiltakozom mister, ezek a náci katonák halálra püfölik a beosztott katonáimat!

Amerikai tiszt: Ugyan, ugyan! Egy kis gyakorlati bemutató a modern fegyelmezésből nem árthat nekik...

Bírálat és önbírálat

Leülök az asztalhoz, rágyújtok egy cigarettára és elkezdenék dolgozni, de akkor odajön hozzám Margitka és azt mondja mélységes szomorúsággal a hangjában:

— De apukám, ám a Dengelegi mindig beszélget óra alatt ésráncigálja a Kovácsnak a copfját. De igazán.

Ismerem a Dengelegit. Alig látszik ki a földből, nefelejcskék szeme van és azt is mindig lesüti. Olyan, mintha háromig se tudna számolni; de úgylátszik tud.

— Helytelen — mondom nyomatékosan. — Az ember nem azért megy iskolába, hogy óra alatt beszélgessen és a Kovács copfját rángassa. Szegény Kovács.

— Ám a Kovácsot se kell sajnálni — közli Margit tárgyilagosan. — Az is megéri a pénzét. Mert óra előtt mindig ott ugrál a dobogón és ordít.

— Az is helytelen — szögezem le.

— De ez még semmi, apukám! A Kecskeméti Erzsi az tudod mit csinál?

— Nem tudom — felelem, de a hideg fut végig a hátamon.

— Eszik óra alatt! Mindig tele van a szája! Máma majd megfulladt, mert a tanítónéni megkérdezte tőle, hogy mennyi hétszer hét és negyvenkilencet még üres szájjal is nehéz kimondani, de neki tele volt a szája baracklekváros kenyérrel . . .

Hát igen, ez megvan ebben a gyerekben, nemhiába az én lányom, ez nyitott szemel jár az életben és tud bírálni!

— És megmondod ezeket az illetőknek is? — kérdem tőle.

— Kik azok az illetők?

— Már úgy értem, hogy a Dengeleginek, a Kovácsnak, meg a Kecskemétinek! Mert szembe kell bírálni, az az igazi! Megbírálod őket szembe is?

— Meg hát! Máma is mondtam a Kovácsnak, hogy mit csinálsz, te hólyag.

Noha a hólyag kifejezéssel nem értek egyet, önkéntelenül is megsimogatom Margit fejét. Hiszen ez a gyerek a kislányok élő lelkiismerete. Egy percre nem lankad a figyelme, minden hibára rögtön lecsap! A munkám igazán ráér egy kicsit, öt perc nem a világ, fejlesszük a gyerek bírálóérzékét.

— No, folytasd, Margitkám! Van még hiba az osztályotokban?

— Hiba már nincs több apukám, csak még legyél szíves írjad alá eztet, hogy nem csináltam meg a számtanleckét és beszélgetek óra alatt.

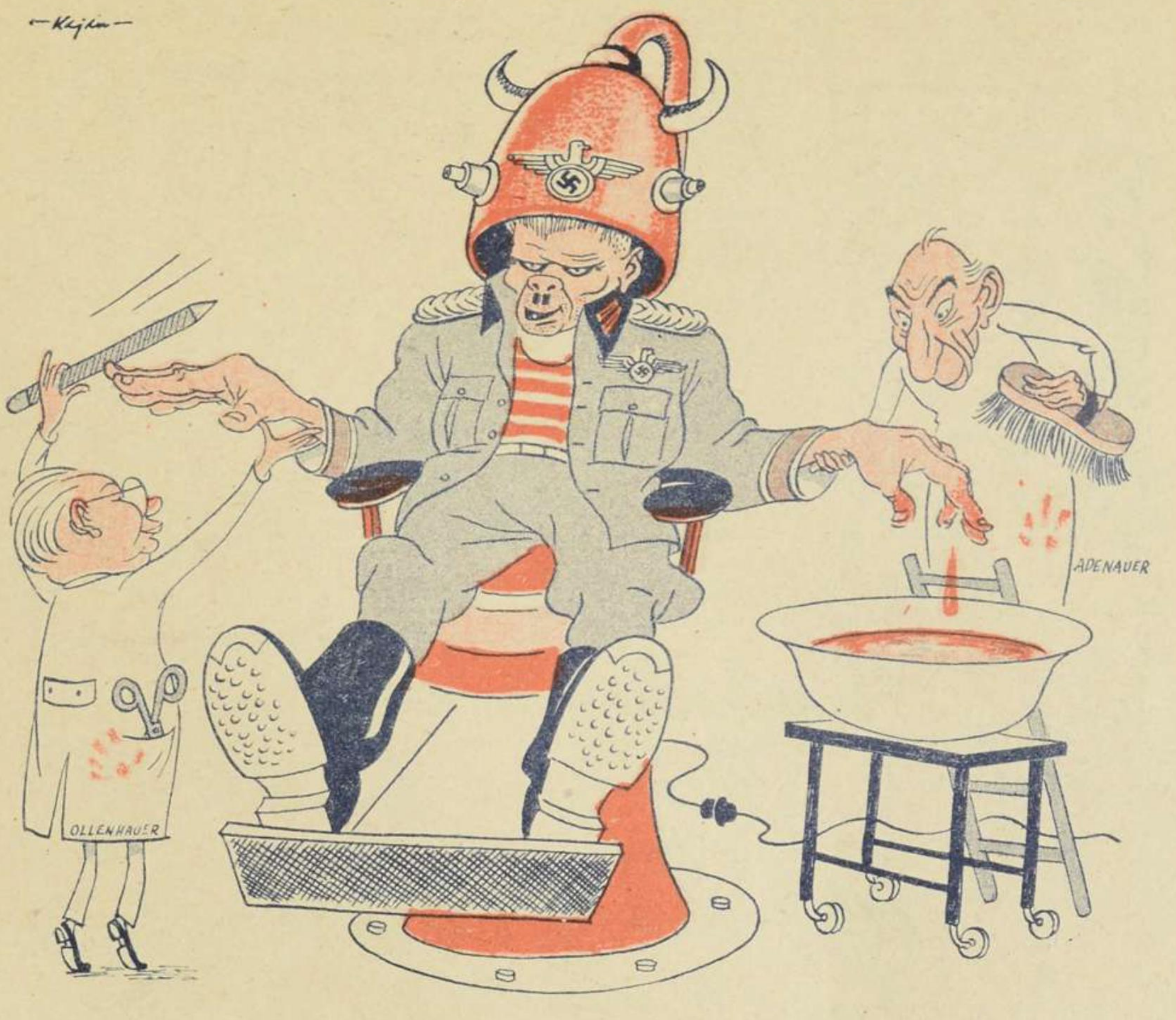
GERGELY MIKLÓS

Február 2-án

Nem várom tovább a Tükert! Lesz, ahogy lesz, idekinn melegebb van.

NYUGATNÉMET KOZMETIKA

Adenauer: No, még egy-két simítás és senki sem veszi észre, hogy ugyanaz, aki volt.

Pofonszakértők

Caffery kairói amerikai nagykövet hivatalosan közölte Stevenson kairói angol nagykövettel, hogy az USA többé nem támogatja Anglia közelkeleti politikáját.

John Bull: Hű, a mindenit, ez nagyot csattant!
Uncle Sam: Nos, érzi a különbséget, John? Ez egy hivatalos pofon volt!

Szakavatott kritikusok

Amerika nem enged be olyan angol filmet, amely obszcén, erkölcstelen vagy veszéyezteti az amerikai életformát.

King-Kong: Felháborító! Ezek meg akarják fertőzni az erkölcseinket!

Ló a táncteremben

Az utóbbi időben nyugtalanul alszom, bevallom, Anglia sorsa aggaszt. No, nem az angol világbirodalom széthullásáról van szó, mert édes istenem, ha széthullik, széthullik, ott egye meg a fene, ahol van. Nem is az nyugtalanít, hogy Churchill urat ismét kirúgták Washingtonból, mert ha kirúgták kirúgták, ott. . egyszóval ez sem nyugtalanít. Az én fő gondom az, hogy az angol királynő még mindig nincs megkoronázva, ez pedig megengedhetetlen állapot. Persze a világon semmi értelme sincs annak, hogy Angliában királynő van, de ha már van, meg kell koronázni, így kívánja az ősi nemes tradíció. Erre a naiv olvasó bizonyára azt mondja: miért kell ebből olyan nagy ügyet csinálni? Van királynő és van korona. Fogják a koronát és nyomják a királynő fejébe, azzal kész. Bizony nem ilyen egyszerű a dolog. A koronázásnak is az ősi nemes tradiciók szerint kell lefolynia. Először is a koronát nem hozzák helybe a királynőnek, hanem neki kell elmennie a templomba, ahol a fejére teszik. Ezt a menést hívják koronázási menetnek. Ebben a menetben persze nemcsak a királynő megy, hanem az összes hercegek, grófok, szőrök, lordok és tábornokok és a nép egyszerű milliomosai is mennek. De ez még mindig nem lenne olyan bonyolult dolog, ha az egész úgy történnék, ahogy az ember józan ésszel elképzeli, vagyis hogy kiállna a királynő a kapu elé és azt mondaná: „Na hercegek, grófok és szőrök, utánam, megyünk koronázni", mire elől megindulna a királynő és utána az egész társaság. Nem, ez korántsem ilyen egyszerűen megy. Meg kell előre szabni az ősi tradíciók szerint, ki hogyan következik majd egymásután a menetben és ki mit visz. Ki viszi a zászlót, a jogart, az almát és a többi kegytárgyakat. Ez az, amivel Angliában hosszú hónapok óta foglalkoznak, ez az a gond, amely mellett eltörpül a gazdasági válság, vagy a koreai háború problémája. Mert képzeljük el, micsoda sértődések lehetnek abból, ha valakit nem a megfelelő helyre tesznek a menetben. Ki vannak téve annak, hogy nem megy el a következő koronázásra.

Képzelhető, milyen megnyugvással olvastam a napokban az egyik előkelő angol lapban, hogy a legfontosabb dologban végre sikerült megegyezniük: már tudják, hogy ki fogja vezetni a menetet. Végre egy fix pont a reménytelenség és zűrzavar óceánjában. A menetet J. L. M. Dymoke kapitány fogja vezetni és ő viszi majd a birodalmi zászlót. Hogy miért éppen ő? Az újság ezt is megmagyarázza. Azért, mert J. L. M. Dymoke kapitány őse, Sir John Dymoke már II. Richárd koronázásán is résztvett s utána teljes fegyverzetben lóháton megjelent az udvari bálon és harsány hangon így kiáltott:

— Halálos párbajra hívok ki mindenkit, akinek kifogása van a király személye ellen!

Az emberben elhül a vér erre a vakmerőségre. Képzeljük el, egy szál ember párbajra hív egy egész tánctermet! Még szerencse, hogy az ilyen udvari bálokon rendszerint olyanok szoktak jelen lenni, akiknek semmi kifogásuk sincs a király személye ellen. Mert ha például ott lett volna annakidején a teremben egy jobbágy vagy egy mesterlegény, az talán elfogadta volna a kihívást és úgy szájonvágta volna Sir John Dymoke-ot, hogy leesett volna a lóról. De szerencsére ez nem történt meg s így J. L. M. Dymoke kapitány vezetheti a menetet. Hogy lóháton fog-e megjelenni a bálon, erre vonatkozólag még nincs döntés, de mindenesetre j o g a van ahhoz, hogy lóháton jelenjék meg. Ez nekem elég. Amióta ezt tudom, sokkal jobb a közérzetem és nyugodtabban alszom.

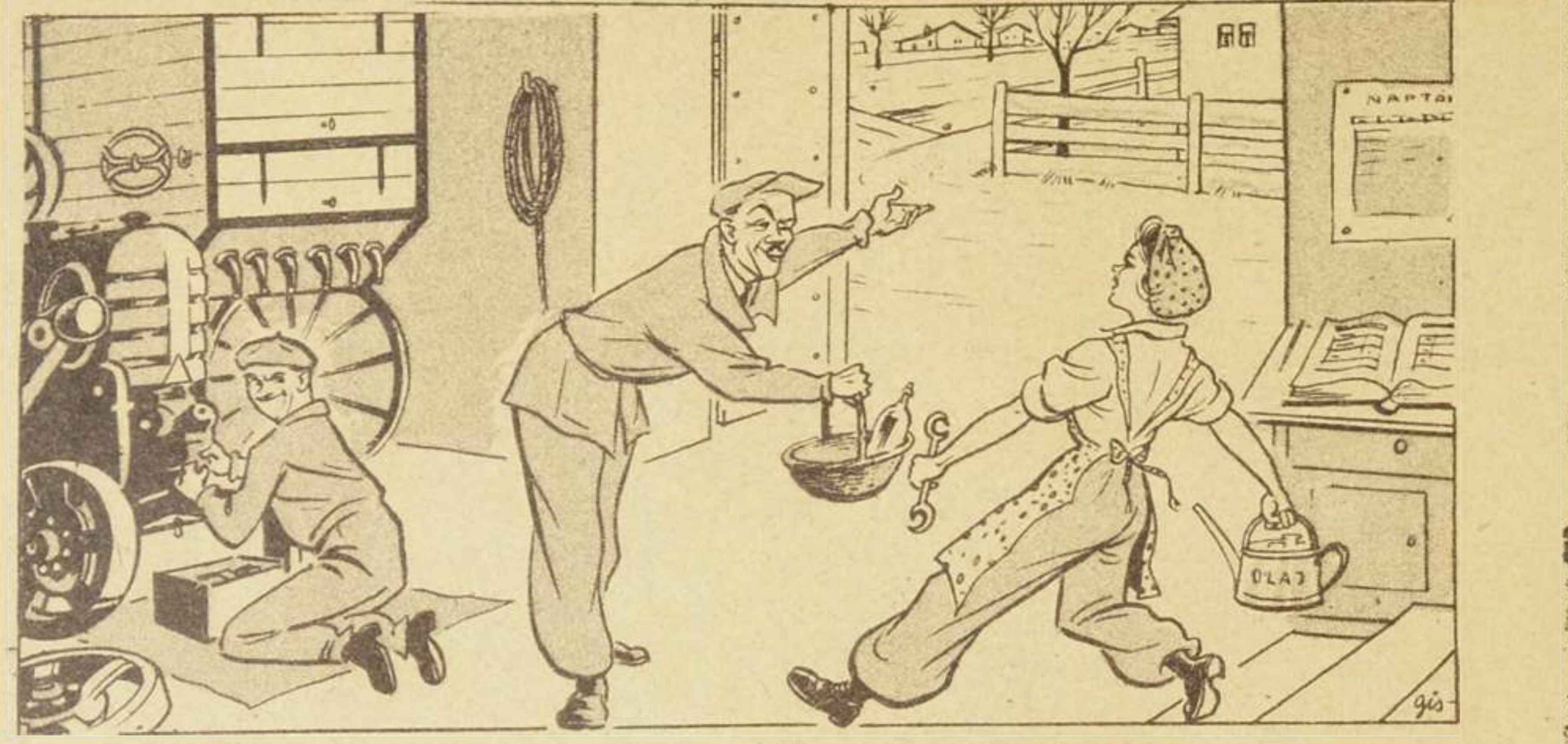
Gádor Béla

Amerikában már a fiatalkoruakat is megfigyelik

Ketten várják az újszülöttet: az apa és a rendőr.

RÁFÉR A JAVÍTÁS!

— A drága gépekhez nőt nem engedek! Ha olajozni akar Mariska, hozzon egy lityi bort nekem, úgyis kiszáradt a torkom...

Ugy látszik, először magát kell megjavitanom és csak azután a rossz gépeket!

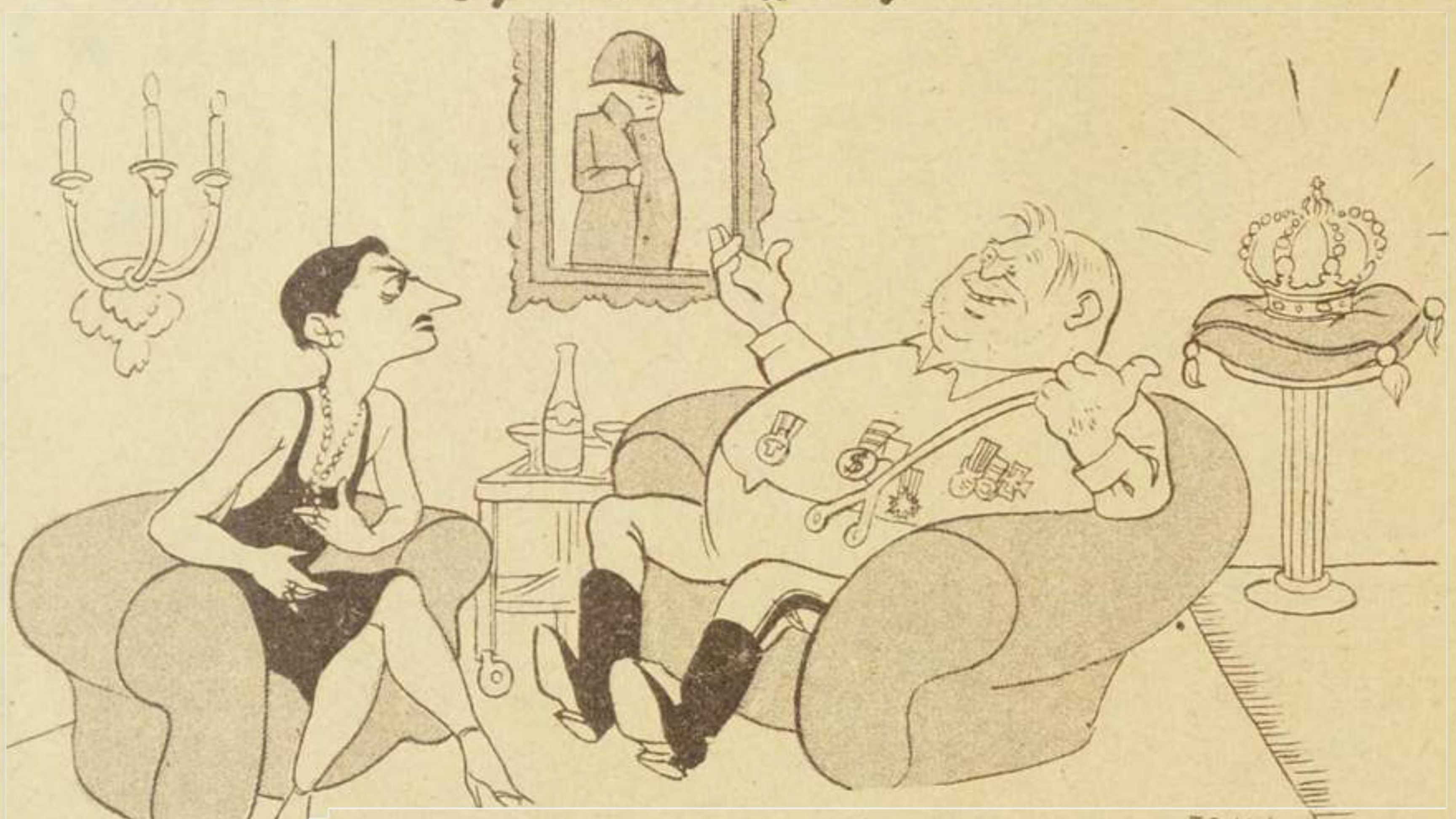
EGY DÉLKOREAI FOGOLYTÁBORBAN

Az amerikai: Vissza! Ez az északkoreai nem akar hazamenni!

(Az „Al Kateb" cimű egyiptomi lapból)

Csak szépészeti szempontból

Titoné: Miért nevezted ki magadat köztársasági elnökké?

Tito: Felpróbáltam a koronát is, de az nem állt jól...

MOST MÁR KÖNNYEN BESZÉL

Truman: Mától kezdve én is a munkanélküliek hadseregéhez tartozom!

Újságiró: Hát van munkanélküli hadsereg nálunk?

Truman: Hogyne volna egy olyan országban, ahol Eisenhower az elnök!

Le a bürokráciával!

Tej, kosárban

A tiszatarjáni Földmivesszövetkezet táviratot kapott a miskolci Tejipari Vállalattól, amelyben tejet rendeltek azzal, hogy a vállalat kannákról gondoskodik.

Összegyüjtöttük a tejet és pontos időben megjelentünk az állomáson, ahol kanna helyett vesszőből font kosarakat találtunk. Ezt küldte a tejipari vállalat. Kosárba nem lehet tejet önteni, ezért kénytelenek voltunk a vasutra kiszállitott tejet visszavinni Tiszatarjánba. Nem a mi hibánk, hogy Miskolcon aznap kevesebb volt a tej. Ki kellene vizsgálni, hogy kit terhel a felelősség azért, hogy kanna helyett kosarakat küldtek tejszállitáshoz.

A tiszatarjáni tejbegyüjtök.

580 forint

Mint pedagógust, 1952. júliusban sportfelelősnek alkalmaztak a margitszigeti Úttörő Táborban. Ebben a minőségben hét hétig, augusztus végéig dolgoztam és 700 forint munkabér illetett volna meg. A tábor őszi feloszlatásakor, amikor a munkabéreket fizették ki, rólam megfeledkeztek.

A VIII. ker. DISZ-központ úttörőosztályának vezetője „megnyugtatásomra" közölte velem, hogy nem kell aggódnom, megkapom a 700 forintot. Hetek, hónapok teltek el, de nem kaptam meg járandóságomat. Sürgetni kezdtem fizetésemet, mire december elejére igérték a kiutalást. December közepén karácsonyra kaptam igéretet.

Végre 120 forintot kiutaltak. A hiányzó 580 forintot — megigérték. Biztattak, hogy pár napon belül megkapom a különbözetet. Amikor a megbeszélt időben újból jelentkeztem, közölték: nem is tudnak arról, hogy én a Margitszigeten alkalmazást nyertem és ott dolgoztam.

Augusztus óta járok a pénzem után, sok villamos-, autóbusz- és telefonköltségem volt, hét hétig igyekeztem jó munkát végezni és most szeretném tudni, hogy hogyan juthatok megdolgozott 580 forintomhoz.

BERKOVITS JANOSNÉ
a Homok-utcai ált. iskola tanitónője

Játszmánként 4 forint

A Vasas Kerámia Sport Kör tagja vagyok. Sakkszakosztályunk nevében irom ezeket a sorokat. Sakkcsapatunk január 18-án egy sakkmérkőzésről hazajövet betért a X. kerületi Mádi-utca és Kada-utca sarkán lévő Italboltba, hogy a bajnoki forduló érdekesebb játszmáit áttanulmányozzuk.

Saját sakktáblánk volt, azon kezdtünk játszani. Játék közben odajött az Italbolt egyik alkalmazottja és személyenként 2 forintot kért tőlünk. Kijelentette, hogy Italboltban játszmánként 4 forintba kerül a sakkozás. Fizettünk. Mikor két sakktársunk befejezte a játszmát, én és egy másik sakkozó ültünk a tábla mellé. Nyomban odajött az Italbolt dolgozója és ismét 4 forintot kért. Kijelentette, hogy minden játszma 4 forint.

Megkértem, mutassa meg azt a rendeletet, amely a sakkozást az Italboltban ilyen „drágán" méri. Hosszas huzavona után megmutatta a rendeletet, amely 1952 július 1-én kelt. Ebben azt olvastuk, hogy I. és II. osztályú vendéglátó ipari vállalatok helyiségeiben valóban kell személyenként 2 forintot fizetniök a játékosoknak. A rendeletből még az is kitűnik, hogy a befolyt összegről a vállalatok hiteles nyilvántartást kötelesek vezetni.

Intézőnk kifizette az újabb 4 forintot, de mivel az előbbiről sem kaptunk nyugtát, kértük, mutassa meg azt a nyilvántartást, amelyben a mi 8 forintunk is szerepel. Nem mutatta meg.

Szeretnénk megtudni, hogy a Mádi-utcai Italboltra is érvényes-e az a rendelet, amelyet az I. és II. osztályú vendéglátóipari üzemek számára hoztak. Arra is szeretnénk feleletet kapni, hogy a rendelet szerint játszmánként valóban 4 forintot kell-e fizetni a sakkozásért?

Papp Zoltán

Fizessék ki a békési úttörőket!

Novemberben szorgalmasan gyüjtöttük a magvakat. Igéretet kaptunk, hogy a jó munkáért meghatározott összegű díjazást kapunk. Azóta több mint két hónap telt el, de egy fillért sem láttunk. Mi, úttörők, mindig lelkesen vállaljuk a ránkbizott feladatokat, ezért szeretnénk, ha munkánk ellenértékét megkaphatnánk.

A békési II. sz. ált. iskola úttörői.

A tokodi Italboltról van szó

Tokod-Altárón 1950 óta Italbolt működik. Azóta sem vezették be a boltba a vizcsapot. Többször lemérték a csővezeték helyét, de más nem történt. Mit jelent ez a mulasztás az Italboltot látogató dolgozóknak?

Elsősorban azt, hogy évek óta piszkos vizben mossák a poharakat, — hiszen tiszta folyóviz nincs.

De van súlyosabb hiba is. Az Italboltban mindössze egy mellékhelyiség van. Nők, férfiak kénytelenek ezt az egyetlen mellékhelyiséget használni.

A kályhával is baj van. Rossz és semmi meleget nem ad. Az Italboltban hidegebb van, mint a szabadban.

Már több helyen jelentettük ezeket a hibákat, minden alkalommal jegyzőkönyvet vettek föl, de semmi sem történt.

Tokod-Altáró dolgozói

Két pár cipő

I.

1952. december 9-én édesanyám elvitte a fekete félcipőmet talpalni és sarkalni a III. ker. Cipőjavító 4. sz. fiókjába. Közölték, hogy december 28-ára javitják meg.

Január 3. Még nem jött meg a cipő.

Január 5. Megigérték, hogy megsürgetik.

Január 7. Édesanyámat beküldték a központba mert a cipő eltűnt.

Január 8. A cipő nem került elő. Édesanyámnak megigérték, hogy pár napon belül előkeresik.

Január 12. Semmi eredmény.

Január 14. Cipőm megkerült, de közölték, hogy nem lehet megtalpalni, mert a felsőrésze nem birja ki a talpalást. Fejelést javasoltak. Ebbe nem egyeztem bele, kértem, hogy adják vissza a cipőt.

Január 16. Kijelentették, hogy az egyik cipőt már megtalpalták, csak a másik nem birja ki a talpalást. Ismét visszakértem a cipőt.

Január 19. Viszontláttam a cipőmet, de milyen állapotban! A talpak leszakitva, a sarkak leszedve. Megkérdeztem, miért állitották, hogy az egyik cipőt már megtalpalták? Közölték, hogy az egyik cipő már meg is volt talpalva, de leszedték, mert én kijelentettem, hogy nem egyezem bele a fejelésbe.

Tehát másfél hónapon keresztül hitegettek, azután megállapitották, hogy nem lehet megtalpalni, végül az egyiket megtalpalták, de leszedték róla a talpat. Valami hiba van a III. ker. Cipőjavitó Kisipari Szövetkezetnél.

Ducza Miklós
III., Lajos-u. 155.

II.

A mult évben Szentesen voltam szakérettségis tanfolyamon. Rossz cipőmet elvittem a szentesi Cipőipari Szövetkezetbe. Tiz napra vállalták a munkát. Május elejétől augusztus 10-ig hitegettek, akkor közöltem, hogy leérettségiztem és elutazom. Megigérték, hogy postán utánam küldik. Azóta ismét hónapok teltek el, de a cipőt még nem kaptam vissza. A szentesi Tanácsnak is irtam, közbenjárásukra karácsonyra igérték a cipő javitását. Január vége van, de még mindig nem kaptam meg a cipőt.

Mészáros Ferenc egy. halle
Rottenbiller-u. 50.

Papirost a tüdőhöz!

A Lenin-körúti Minta Húsüzletben másfél kiló tüdőt kértem az eladótól. Lemérték, kifizettem és a fizetési cédula ellenében a szó legszorosabb értelmében a markomba nyomták a véres húsdarabot. Volt ugyan egy kis papir rajta, de az nem volt nagyobb, mint a tenyerem. A tüdő a hozzátartozó belsőségekkel csupaszon maradt. Megkértem a kiszolgáló kartársat, hogy a tenyeremről lelógó véres lépet, szivet és gégedarabot fedje be egy kis papirral. Kérésemet azzal indokoltam, hogy villamoson kell hazamennem és félek, hogy nemcsak magamat, hanem utitársaimat is összevérezem a tüdővel. Azt javasolta, hogy vegyek egy újságot és csomagoljam be.

A panaszkönyvet kértem, mert — mint az élelmiszeriparhoz tartozó minőségellenőr — tudom, hogy mikor, mihez, mennyi papirost kell adni. Miközben a panaszt irtam, a húsüzlet teljes személyzete, még a pénztáros is, magyarázni kezdték, hogy nekik van igazuk. A kartársak egy komoly szaktanfolyam teljes címanyagát felsorolták előttem. Kioktattak a szocialista kereskedelemről, a vevőszolgálatról és meg akartak győzni, hogy a „papirprofilirozás" terén helyesen jártak el.

Meghallgattam a kioktatást, aztán aktatáskámat vízszintesre forditva, ráborítottam a pelsit. Miközben ezt a műveletet végeztem, csuklóig véres lett a kezem. Igy véresen nem mertem villamosra ülni, gyalog indultam hosszú utamra.

Nem lehetne a véres húsdarabokat legalább félig-meddig becsomagolni?

Brander Andor
Budapest, VI., Szív-utca 12.

Ludas Matyi elintézte

A sztálinvárosi IBUSZ-fiókkal kapcsolatos közlemény ügyében közöljük, hogy január 19-től kezdve az IBUSZ több dolgozója foglalkozik jegykiadással. Váltási időszakokban kisegitő munkaerő indul Budapestről Sztálinvárosba. Uj kirendeltséget is létesitünk.

IBUSZ igazgatóság.

A „Valami nincs rendben Kecelen" c. cikkel kapcsolatban vizsgálatot inditottunk. Megállapitottuk, hogy valóban 50 fillért számitottak egy doboz gyufáért. A hibát elkövető kartársat 100 forint pénzbirsággal sújtottuk.

Bács-Kiskunmegyei Szövetkezetek Szövetsége.

PÁLYI JENŐ

Szomorú szívvel jelentjük, hogy jó elvtárs, hű barát, kitűnő művész vált ki szerkesztőségünkből örökre: Pályi Jenő. Lapunk — és a magyar karikatúraművészet — egy színfolttal szegényebb lett. Az olvasó hiába fogja keresni Pályi Jenő jellegzetes, száz más rajz közül is bizton felismerhető rajzait, a kéz, amely alól az eredeti, pompás karikatúrák ezrei futottak ki, nem rajzol többé. Tudjuk, hogy olvasóink százezrei osztoznak velünk fájdalmunkban, melyet a súlyos veszteség miatt érzünk.

Pályi Jenő 1900-ban született, ahhoz a nemzedékhez tartozott tehát, amely nemzedék életének legbecsesebb évtizedeit töltötte a Horthy-reakció sötétségében. Pályi, akiről életének utolsó nyolc esztendejében bizonyosodott be, hogy a nagy rajzolómesterek nyomdokában halad, negyvenötesztendős koráig kénytelen volt tehetségét művészetéhez nem méltó tárgyakra pazarolni. De néhány hónappal a felszabadulás után — hazánk, és az igazi művészek felszabadulása után — már jelentkezett lapunknál, hogy tehetséges politikai karikatúráival segítségére siessen az épülő új, emberi világnak és kegyetlen ítéletet mondjon ama régi és rothadt korszak felett, amely az ő pályafutásának is leküzdhetetlen gátja volt.

Szerette a népet és gyűlölte a nép valamennyi ellenségét — ez hozta volt közénk. Művészetével fáradhatatlanul szolgálta a magyar kultúrát, Pártunk nagy céljait. Szerette a gyárak, a falu becsületes dolgozó népét, szerette hazáját. Még a legutóbbi hetekben is, amikor pedig már betegsége — önmaga előtt is eltitkolt betegsége — miatt nehezen szánta el magát arra, hogy otthonát elhagyja, lelkesen és önként vállalkozott a legfáradságosabb utazásra is, hogy ellátogasson egy termelőszövetkezetbe, hogy lásson és tanuljon s hogy közelebb kerüljön azokhoz, akiket művészetével nevelni, mulattatni akart. S mert a nép mindig szereti azt, aki őt szereti, csaknem egymillióra tehető olvasótáborunk talán valamenyyi rajzolónk közül Pályi Jenőt zárta leginkább a szívébe. Nagy dicsérete volt ez minden formalizmustól távolálló realista rajzolási módjának, fölényes technikai készségének, kompozíciói egyszerű és harmonikus voltának s nem utolsó sorban mulatságos ötleteinek.

A művészt műveiből ítéli meg az utókor; a népéért dolgozó művész tovább él műveiben. Pályi Jenő művészete állani fogja az utókor ítéletét is, mert szeretettel ábrázolta a népet, s mert gyűlölettel ábrázolta a nép ellenségét. Pályi Jenőt, mint művészt megőrzi magának dolgozó népünk és a magyar képzőművészet, s ezen felül mint embert és derék barátot megőrizzük magunknak mi, a szívünkben.

Típusok, amelyeket Pályi Jenő művészete alkotott

Nagy sikerrel folynak a kultúrversenyek

De akadnak még apróbb hibák —

A szinpadon a Szerelékgyár kultúrcsoportja szerepel. Kérdés: a nézők közül kik a Szerelékgyár dolgozói? Megfejtés: azok, akik zajosan mulatnak, mert a közönség másik része majd akkor fog nevetni és tapsolni, ha az ő kultúrcsoportjuk lép fel.

Karvezető: Hű, a nemjóját, hát nem elcseréltük a kottáinkat egy másik énekkar kottáival!

Rendező: Nem tesz semmit! Ugyis minden énekkar ugyanazt a dalt énekli.

– Együtt vagyunk, elvtársak. Kezdhetjük.

Lektorcikk, de más

Aligha akad szatirikus hajlamú író, aki ne írt volna már legalább egy-két cikket a lektorokról. Az efféle cikkek összességéből az derül ki a napnál világosabban, hogy a lektorok valamennyien rövidlátó, elvakult bürokraták, lelketlen, de söt: gonoszlelkű hegyi manók, akik íróvért isznak; az írók ellenben valamennyien kitűnő férfiak, zseniális alkotók és tragikus áldozatai a lektoroknak. A jóhiszemű olvasó, aki nem az irodalom berkeiben él, joggal hiheti, hogy egy-egy lektor szobája előtt halomban hevernek az őrületbe hajszolt írók, révült tekintetükben a reménytelenség, reszkető kezükben némi előleg, mialatt fegyverforgató írótársaik a Tehetség és Magas Eszmeiség csillogó vértjében lankadatlanul ostromolják a hétfejű lektort. Nyilvánvaló, hogy mindez túlzás, s pusztán azért alakult ki a közhit így, mert lektor és író harcát mindig az író viszi a nyilvánosság elé, tekintve, hogy a méltánytalan sérelmet meg lehet írni, de nem lehet meglektorálni. Így kárpótolja az írót helyzeti előnye annak fejében, hogy művének sorsa mégiscsak a lektor kezében van, s ha háromfelvonásos drámája (a lektorok ostobasága miatt) nem is került szinre, egy szatirát még mindig írhat a vele esett hallatlan sérelemről s az is jönéhány froncsi.

Már én bizony nyiltan kimondom, amit gondolok: nemcsak rossz lektorok, rossz kéziratok is vannak. (Nono, lektor elvtársak, csak semmi hálálkodás. Pusztán a kötelességemet teljesitem.)

Igen, vannak rossz kéziratok is, s azért, mert egy lektor valamit rossznak tart, még nem biztos, hogy jó. Jó írók is írhatnak rosszat (kivételesen), rossz írók kiváltképpen írhatnak rosszat, közepes írók írnak rosszat még a legritkábban, mert ők többnyire közepeset írnak, de tőlük is ki-kicsúszhat egy rossz, vagy jó írás, ha nincsenek formában.

Az írók rossz hírüket költötték a lektoroknak, a lektorok iránt így aztán bizalmatlanság tapasztalható még olyanok részéről is, akik nem is foglalkoznak írással. Lektor? No, akkor ez aligha rendes ember.

S most végre megmondom, miért hoztam elő mindezt. Azért, mert írtam valamit, ami rossz s most nem tudom elcsípni a lektort, hogy visszakérjem. S azért nem tudom elcsípni, mert kerül, mert irtózik a vitától, amelyben — hite szerint — én azt bizonygatnám, hogy remekmű az, amit ő fércmunkának ítél. Kerül, mert már torkig van a meg nem értett írókkal, kerül, mert nem tudja, hogyan mondja meg, hogy művem szemétrevaló, anélkül, hogy megsértődnék.

Igaz, amikor átadtam neki a kéziratot, azt mondtam: íme egy pompás dolog. De este, amikor a másolatot elolvastam, megijedtem, hogy milyen silány. S ha a másolat silány, az első példány sem lehet remek. Ha beszélhetnék vele, boldogan lélekzene fel (ha a kéziratot ő is rossznak tartja), vagy megelőzhetném, hogy közzétegye mindkettőnk szégyenére (ha a kéziratot jónak tartja). De hiába keresem telefonon a nap bármely órájában, nincs ott, elment, még nem jött be, érkezik, beteg volt és még otthon maradt, beteg lesz és már hazament. Csak cipeli, cipeli szörnyű terhét, melyet egy mondatommal levehetnék a válláról, ha beszélhetnék vele.

Holnap reggel elmegyek a ház elé, amelyben lakik. S ha a kapun kijövet megpillant és futásnak ered, utánaszaladok, s azt fogom üvölteni: „Rosszat írtam! Rosszat írtam!"

Biztos, hogy sírva fog a nyakamba borulni.

És szeretni fogjuk egymást egy életen át.

TABI LÁSZLÓ

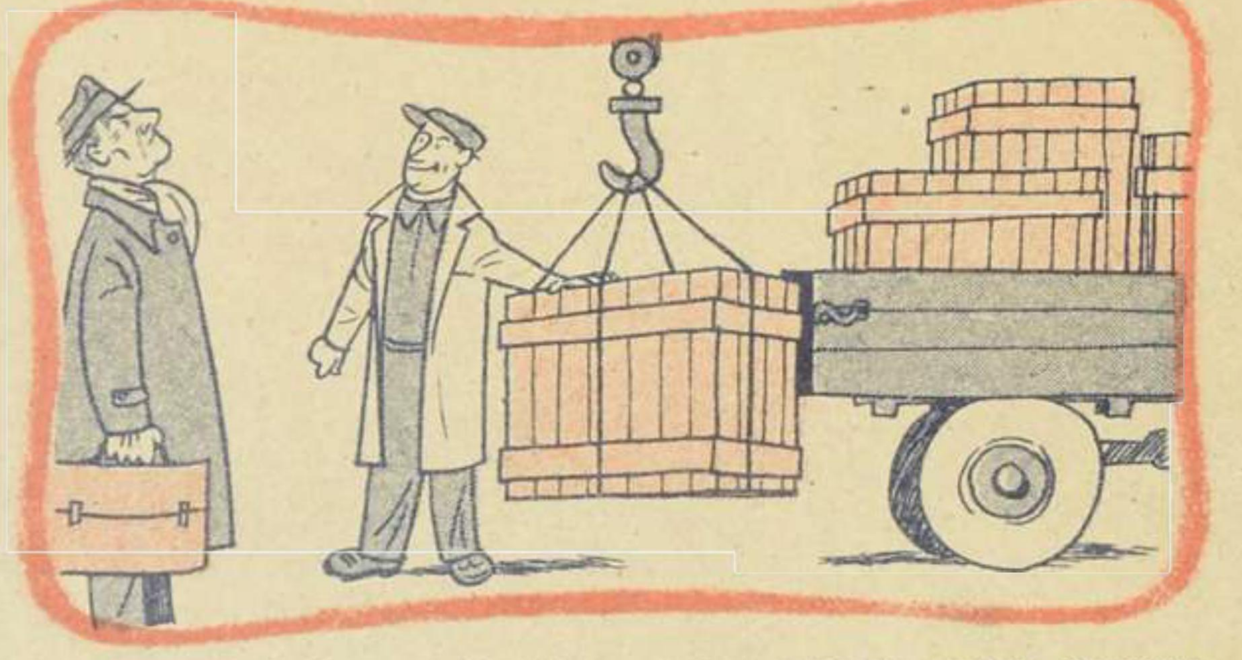

a takarékosságról

IRTA: VAJDA ALBERT, RAJZOLTA GERŐ SÁNDOR

A NEHÉZIPAR minden követ megmozgat, hogy önköltségcsökkentéssel, a selejt megszüntetésével, minőségjavitással, a gépek jobb kihasználásával, a kooperáció megjavitásával vegye ki részét a takarékossági mozgalomból. Számos helyen tapasztaltuk azonban, hogy

— Igazgató elvtárs, megérkeztek a gépek, amelyeket rendelt. Kicsomagoljam őket?
— Dehogy csomagolja. Ezekre csak két év mulva lesz szükségünk, ha felépült az új esztergaműhely.

AZ IMPORTANYAGOK takarékos felhasználása valamennyi iparágunk fontos feladata. Ezeket az anyagokat külföldről kell behoznunk és éppen ezért nagyon sok üzemben és gyárban igyekeznek belföldi anyagokkal helyettesiteni az importanyagokat. Kivételt képeznek azok az üzemek, ahol:

— Igazgató elvtars, van egy újitásom, amivel meg tudjuk takaritani a drága külföldi anyagokat.
— Sajnos, elkésett vele. Épp most diktálom az importanyagigénylést.

A MEZŐGAZDASÁG minden szem gabonára ügyel. A vetőmag gondos tárolása, mezőgazdasági gépek karbantartása, üzemanyaggal való takarékosság, a takarmányelosztás gondossága ... mind, mind ott szerepel a mezőgazdaság takarékossági tervén. Az üres járatok nagy pazarlást jelentenek, mégis akad traktorista, aki:

— Traktorista elvtárs! Már vagy félórája járatja odakint a kocsma elött azt a szegény traktort.
— Tudom én azt! Én jöttem vele ebédelni!

Mielőtt továbbmennénk, engedd meg, kedves olvasónk, hogy megkérjünk valamire. Nézz mélyen a szivedbe és mondd meg: hányszor hagytad égve a gázt és villanyt s meddig lűrted, hogy csepegjen a csap és foggyon a viz? Nem felelsz, csak lesütöd a szemed és a füled lassan vörösödni kezd? Ez is felelet. Igen, valld be, hogy nem is gondoltál az ilyen „csekélységre". Pedig, bizonyára tudtad, hogy a gázzal, a villannyal is a vizzel — többek között — szintén takarékoskodni kell.

Ugye, igazat adsz nekünk? De a takarékosság kérdése nemcsak odahaza bukkan elénk. Tudod-e, hogyha decemberben nem lett volna selejt a Vörös Csillag Traktorgyárban, akkor ez mennyi pénzt jelentett volna? Megmondjuk. Annyi volt a selejt, hogy az árából 210 öltönyt, ezer pár cipőt és 60 ezer kiló kolbászt lehetett volna venni. Ugye, ezen megdöbben mindenki, aki eddig nem gondolt a takarékosságra. Pedig nem a megdöbbenés a fontos, hanem a selejt elleni harc, a takarékosságért folytatott küzdelem

Azt is eláruljuk, hogyha az RM csak 1 — ird és mondd: egy — százalékkal csökkenti önköltségét, akkor az annyit jelent, hogy 8 ezerrel több motorkerékpárt, 40 ezerrel több kerékpárt, 20 ezerrel több varrógépet és 400-al több szerszámgépet tud gyártani. Ugye, most csodálkozol? Egy százalék megtakaritás ennyit jelent? Bizony, ennyit.

És folytathatnánk igy, életünk minden területén. Állami gazdaságban éppenúgy, mint Közért-üzletben. Beszélhetnénk a gyárakban az anyagok időre való biztositásáról, a fémhulladék tervszerű gyűjtéséről (Mávag! Többhetes fémforgács halmozódik fel a forgácsológépek mellett. Jó lenne gyorsan összegyüjteni!), és a feleslegesen rendelt áruk tömegéről. (Ganz Vagon és Gépgyár, figyelem! A raktárban még 1949-ben rendelt motor, kapcsoló, vörösréz és ólomkábel lapul. De nagyon kellett volna ez ennyi idő alatt más gyárnak!)

No, és az igazolatlan hiányzások talán nem a takarékosság rovására mennek? A késésekkel is rengeteg munkaóra esik ki. A Ganz vagonszerkesztésének dolgozói például december hónapban összesen 331 percet késtek. És ez csak egy gyár egy üzemrésze!

Találkoztunk olyanokkal is, akik azt mondták — különösen hétfőn, a vasárnapi pihenő után: „No, ma lazsálok egy kicsit, aztán majd holnap behozom!" Az ilyen hétfői lazsáló gondoljon csak arra, mit szólna ahhoz, ha a mai ebédjét a holnapival együtt főznék meg és holnapután tálalnák? Ugye, erre elfintoritod az orrod lazsáló? Pedig nem a fintorgásra van szükség, hanem a mindennapos, rendszeres, tervszerű munkára.

És most .. arra kérünk mindenkit, nézze meg ennek az oldalnak rajzait, olvassa el szövegeit. Utána pedig gondolkodjon egy kicsit: hol lehetne takarékoskodni, hol nem takarékoskodott eddig eléggé? Meglátja, rögtön eszébejut egy sereg jobbnál jobb takarékossági ötlet. És ha eszébejutott — legyen akár esztergályos, marós, bérelszámoló, háziasszony, diák, tsz. elnök, tisztviselő vasutas vagy notórius üzlethelyiség-vándoroltató — egyszóval bármely munkát is végez, ne spóroljon egy percig sem idővel és fáradsággal, hanem kezdje el azonnyomban, most mindjárt, késedelem nélkül, a maga és valamennyiünk érdekében a takarékoskodást ...

A KÖNNYŰIPAR dolgozói nagy általánosságban takarékos emberek. Éppenúgy, mint a nehéziparban, itt is egyre több gondot forditanak az önköltségcsökkentésre, a felesleges beruházások elkerülésére, a késések, hiányzások és a selejt teljes megszüntetésére. Az adminisztrációs dolgozók száma azonban sok helyen nem áll arányban a fizikai dolgozók számával:

Kérdés: Ki dolgozik az esztergapaa mellett?
Felelet: Egy esztergályos.
Kérdés: És ki az a két derűsen pihenő szaktárs a gép előtt?
Felelet: Az erre az egy esztergályosra eső egy bérelszámoló és egy MEO-s.

A KÖZLEKEDÉS dolgozói a rakodási terület jó kihasználásával, üres járatok kiküszöbölésével, a vagonok és mozdonyok gondozásával és a szén gazdaságos felhasználásával harcolnak a takarékosság megvalósitásáért. A legtöbb helyen jó tapasztalatokat szereztünk. Akadtak azonban olyanok, akik igy értelmezték a vagonok takarékos kihasználását:

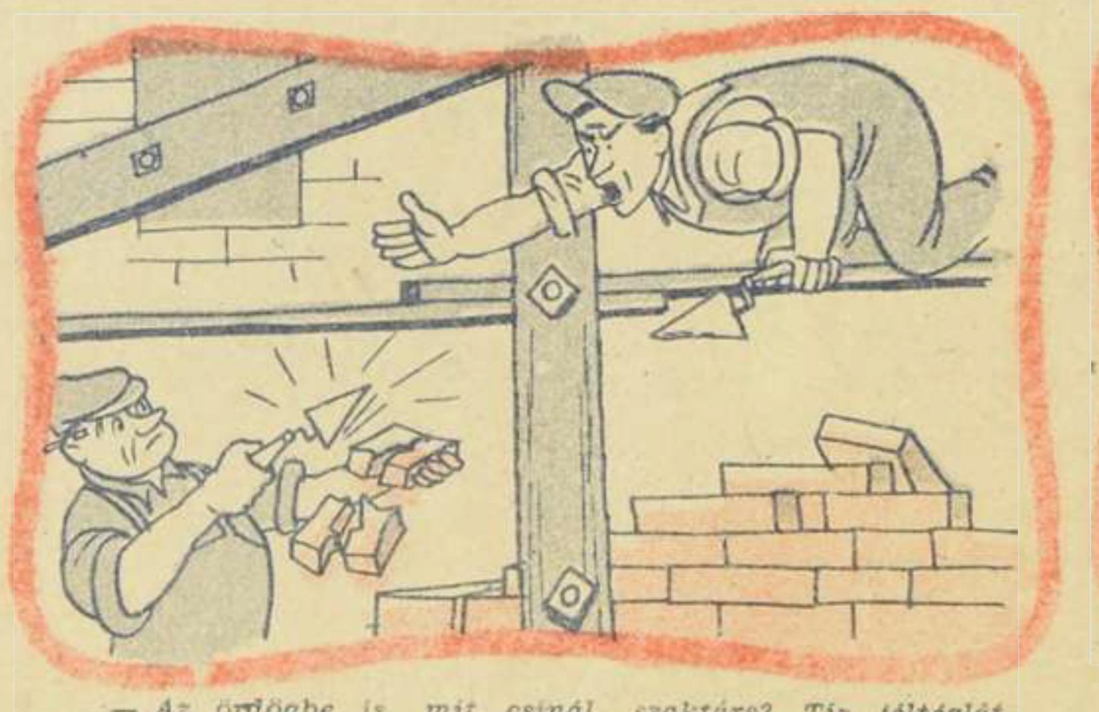
Vasutas: Hé, rakodó szaktárs, mit csinál? Hiszen minden összetörik?
Rakodó: Az lehet. De perceken belül üres lesz a vagon és pontosan betartjuk a kocsifordulót.

AZ EGYÉNI TAKARÉKOSSÁG legkényelmesebb és legbiztosabb módja a takarékbetétkönyv. Az ember befizeti pénzét a takarékpénztár valamelyik fiókjába, a kis könyvet elteszi! És valahányszor pénzre van szüksége, segitségére siet a takarékkönyv. Igy gondolkodik az előrelátó, okos ember. De vannak még olyanok, akik:

Bácsi: Hé . . hé ... álljatok meg! Hová mentek a pénzemmel?
Takarékmalac: Idefigyeljen! Ha már maga olyan szamár, hogy bennünk tartja a pénzét, hát nekünk maga helyett is van eszünk és bevisszük a takarékba!

AZ ÉPITKEZÉS sok pénzbe kerül. De ha nem csinálunk túlméretezett terveket, ha gondosan tároljuk az anyagokat, ha egy istállót nem úgy épitünk fel, mint egy luxusszálló hallját, akkor a takarékosság itt is érvényesül. Elrettentő példát sokat láttunk. A sok közül például:

— Az ördögbe is, mit csinál, szaktárs? Tiz féltéglát kértem és maga ép téglákat ver szét?
— Hát csak nem képzeli, hogy lemászok hét emeletet a féltéglákért? Tudja, hogy azzal mennyi idő vész kárba? ...

A HÁZIASSZONY a takarékosság őre a maga házatáján. Kis könyvébe beleirja a napi kiadásokat, ha a gyerek égve hagyja a villanyt, ő leoltja és igy akadályoz meg minden felesleges kiadást és pazarlást. Természetesen a háziasszonyok többségéről beszélünk. Mert azért akadnak olyanok is, akik:

Háziasszony (már félórája locsog a gangon): ... és tudja, Kovácsné, aztán fogtam magam és ...
Gőz (dühösen): Most én fogtam meg magát! Aztán majd ha sok lesz a gázszámla, meg a szomszédasszony villanyszámlája, akkor ne a gázt és villanyt szidják, hanem sajátmagukat!

A HIVATALOK szintén részt vesznek a takarékosságért vivott harcban. Fűtőanyag, villany, papirtakarékosság, különleges költségek, bankettek megszüntetése, a felduzzasztott létszám lecsökkentése szerepel a feladatok között. A legtöbb helyen azonban nyugodtan feltehetjük a következő két kérdést:

Kérdés: Hová megy ez a tiz ember?
Felelet: Egy ügyet mennek ellenőrizni Nyiregyházára.
Kérdés: És miért kell egy ügyhöz tiz ember?
Felelet: Hogy tizen kaphassanak kiszállási dijat!

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 222-271, 221-293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221-285. — Terjeszti Posta Központi Hirlap Iroda Ü. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850. — Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-utca 10. — Felelős vezető Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 257.000